

Donald Broady, 2014-02-06

Manus, kommentator vid Erik Nylanders slutseminarium, Linköpings universitet 2014-02-06

Avhandlingsmanusets rubrik: *Skolning i jazz – audition och karriär vid folkhögskolans musiklinjer.*

1. Inledn

Avhandlingen som du åstadkommit är strålande bra. Utsiktslöst för mig att försöka kreera rollen som skarprättare, knappast ens som kriadättare.

Fast jag ansträngt mig har jag inte kommit på något väsentligt som du borde ändra på. Kanske hade det varit bättre att anlita någon mindre närstående som slutseminariumkommentator. En som känner sig mindre hemma i de forskningstraditioner till vilka du ansluter dig hade kanske haft lättare att peka ut blottor och försöka plocka sönder dina argument.

Jag ska ändå försöka bidra på något sätt. Och mot slutet, som träning, låta dig besvara standardfrågor som vi som arbetar inom den här franska traditionen fått vänja oss vid och som du har att vänta, från opponenter eller från misstrodda läsare.

2. Sammanfattning

Avhandlingen består av en kappa på drygt 60 sidor och fyra artiklar:
Två syften (s. 22):

[1] ”att analysera folkhögskolornas musiklinjer och deras positioner i det svenska utbildningslandskapet”

[2] ”att analysera studiekarriärerna inriktade mot det samtida svenska jazzfältet med utgångspunkt i folkhögskolornas musiklinjer och med hänsyn tagen till faktorer relaterade till deltagarnas sociala ursprung, kön och tidigare studiemeriter.”

”Den första delen av syftet orienterar sig således mot samtliga folkhögskolelinjer med musikprofil, vilka kommer att studeras med avseende på vilka sociala grupper som använder dem, deras volymer och interna hierarkier. Den andra delen av syftet fokuserar på jazzmusikinriktningarna, vilka studeras i relation till frågor om inträdesvillkor och karriärbanor.”

Redan i syftesformuleringarna anar man att dispositionsprincipen är trattens, bredast i början framställningen, där du ger överblicken över hela rummet av musiklinjer på folkhögskolor, och som sedan smalnar av till jazzutbildningar, till de två av dessa, nämligen de mest prestigetyngda, vid Skurup och Fridhem i Skåne, och sedan till sist till en både för utbildningen och för musikfältet och inte minst för alla som vill bli jazzmusiker särdeles viktig och intressant företeelse vid dessa två folkhögskolor, nämligen intagningsproven, auditionerna.

Forskningsarbetet verkar kronologiskt ha utvecklats enligt denna trattmodell: från hela rummet till studier av jazzlinjer till Skurup och Fridhem, rekryteringen dit och auditionerna där.

I den ordningen har du också placerat dina artiklar numrerade 1, 2, 3 4. Ni finner titlarna på den handout som jag nu delar ut.

(1) Den första artikeln är ett antologibidrag publicerat 2010, på svenska, med dig som ensamförfattare. Skapar översiktskarta över musiklinjerna vid folkhögskolorna, visar att jazzlinjer ligger högst i prestigehierarkierna när söktrycket används som indikator. Dessutom är utb vid dessa linjer synnerligen viktigt för konsekvreringen inom jazzfältet.

(2) den andra, också med dig som ensamförfattare, publicerad 2013 i American Journal of Cultural Sociology, om audition, och de bedömningar som görs vid auditionen, och om *gatekeepers*.

En spänning mellan å ena sidan vad dessa grindvakter säger sig hylla – originalitet, personligt uttryck – och vad de faktiskt gör när de träffar sina val, nämligen stöder sig på standarder. Paradox: de sökande förväntas vara unika, får inte vara osjälvständiga, imiterande, men måste samtidigt kunna mätas enligt samma måttstock. De sökande ska liksom vara lagom originella.

(3) den tredje, engelskspråkig, samförfattad med Andreas Melldahl, är inskickad till tidskriften Poetics – har ni fått besked om huruvida den accepterats? Baserad på drygt 200 enkätsvar på en enkät utdelad vid de två främsta jazzutbildningarna. Kombination av nedärvda tillgångar från föräldrahemmet och förvärvat musikkapital – detta förvärvade musikkapital viktigt, utbildningsbanan viktig.

(4) den fjärde är ett manus, svenskspråkigt, samförfattat med Tobias Dahlberg, som enligt planerna så småningom ska skickas till en svensk pedagogisk eller sociologisk tidskrift. En rekryteringsstudie, eller snarare en studie av hur olika sociala grupper ANVÄNDER utbildningssystemet. Åter till hela rummet av fhs-utbildningar där de flesta musiklinjer fungerar som intermediära, som genomgångsled vilka förbinder gymnasium med högskola. Det gäller i sh muskläroarb. Men elitutbildningarna i jazz på Fridhem och Skurup har egen konsekvrationsmakt, dvs makt att tilldela sina alumni positioner i musikfältet. Ni visar att denna skillnad samvarierar med elevernas sociala ursprung.

Materialet som du samlat in och haft att hantera är offentlig statistik, statistik från folkhögskolorna, elevmatriklar.

Ett brett spektrum av tekniker: deskriptiv statistik, geometrisk datanalys (två metoder: specifik multipel korrespondensanalys och euklidisk klassificering), enkäter, intervjuer, deltagande observation.

Teoretiska perspektiv: Texten om teoretiskt perspektiv s. 24 ff skulle vinna på att knådas lite mer här och var. Inledningsvis skriver du ”I föregående avsnitt har en rad teoretiska begrepp används såsom symboliskt kapital, fält, selektion och gatekeeper. De är alla exempel på begrepp som utgör analytiska redskap vilkas innebörd behöver klargöras mer ingående här. Begreppen är primärt relaterade till varandra genom att de kommer till systematisk användning i en specifik forskningstradition, företrädesvis i sociologiska studier av utbildning och kulturella fält.” och du hänvisar till Bourdieutraditionen. Men speciella för denna tradition är de två förstnämnda begreppen, inte de två sistnämnda som förekommer lite varstans.

Jag vill resonera med dig om framför allt begreppen marknad, fält och rum.

3. Forskningsfrågorna

Sid. 23f. Här undrar jag bara varför du inte skriver att du ska försöka *förklara* något. Du formulerar enbart hur-frågor, inga varför-frågor. Konstigt eftersom det finns ju gott om intressanta förklaringsförsök i din avhandling (till skillnad från i många andra avhandlingar som nöjer sig med att beskriva). Ingen anledning för dig att vara så försiktig. Dessutom har ditt arbete

generaliseringspotential därigenom att du åstadkommer element till förklaringar: ditt arbete är inte bara en studie av situationen vid ett par folkhögskolor utan ett vägande bidrag till forskningen om elitutbildningar, om kulturella fält, om marknader där osäkerhet råder.

4. Tidigare forskning, frågan om varför du hänvisar

Jag gillar att du inte använder allt möjligt hos Bourdieu utan bara det du behöver. Det finns alltför många avhandlingar eller övningsuppsatser som inleds med trettio eller fler sidor samma saker sägs om Bourdieus vokabulär som står i alla introduktioner. När jag själv agerar handledare brukar jag ägna mycket energi åt att förmå doktoranden att stryka textpartier i det blivande kapitel 2 som närmast tillhör läroboksgenren. Så alltså inte i ditt fall.

Det som gör det motiverat för en avhandlingsförfattare att breder ut sig i ett s.k. teori- eller metodkapital är

(1) för det första om författaren faktiskt har något nytt att säga som t.ex. Foucaults eller Bourdieus författarskap som inte redan finns tillräckligt väl utrett i kommentarlitteraturen. Eller om författaren åstadkommit någon egen modifikation eller nyskapelse – ditt begrepp musikkapital kanske skulle plätsa. I så fall försvarar utläggningarna sin plats eftersom de presenterar en del av forskningsarbetet. Exegetik är inte att förakta, förutsatt att man verkligen gjort jobbet med att fördjupa sig i en forskningstradition och lyckats med att gräva upp något som tidigare inte varit bekant. Däremot finns normalt ingen anledning att i en avhandling skriva läromedelstext eller något som liknar en kurs-pm med redovisning av inläst litteratur

(2) Eller också, för det andra, krävs utrymme för att presentera de termer och begrepp som man använder som forskningsverktyg i den egna undersökningen. När det gäller termerna, vokabulären, man bör verkligen fundera på om det inte går att stryka tekniska termer som bara förekommer enstaka gånger i redovisningen av den egna studien. I sådana fall räcker vardagsspråket långt. Jag tycker att du i detta avseende gör föredömligt bruk, sparsamt och precist, av din Bourdieuläsning. Hela hemligheten är att författaren låter *sin egen argumentation* driva framställningen framåt. Rent skrivtekniskt brukar jag uppmana doktoranderna att undvika att inleda stycken med "Enligt Foucault..." eller "Bourdieu menar..." Bättre att skriva: I den undersökning som här presenteras har jag haft att kämpa med problemet att... vilket ger anledning till jämförelser med hur Foucault bar sig åt när han utforskade...

Beträffande vilken tidigare forskning som man förväntas behandla har jag av historiker lärt mig en nyttig tumregel: man kan inte avkrävas att överblicka all forskning om *området* man studerar (all forskning om fhsk eller om musikutbildning t.ex.) men man måste var tillräckligt insatt i de undersökningar som använder *metoder eller forskningsverktyg* liknande ens egna (undersökningar som fokuserar fördelning av olika slags tillgångar, dominansförhållanden inom och mellan utbildningar och kulturella fält...).

Somliga av dina litteraturhänvisningar verkar tillfälliga. Antingen stryk eller förklara varför du hänvisar. T.ex. på s. 24, fem rader underifrån, tror jag att det skulle gå att förklara ditt val av titlar, som här nog är valda med viss omsorg men det undgår den oinitierade läsaren eftersom du inte motiverar dina val. I andra fall förefaller referenserna något tillfälliga. Varför just dessa och inte andra? Varför ett drygt dussin titlar nederst på s. 2? Ta bort det oförpliktande ordet "intressanta" några rader högre upp i samma fotnot, alternativt tala om för läsaren varför dessa texter är intressanta. Varför just Bourdieu, Palme, Sapiro på s. 24 fem rader underifrån, undrar kanske läsaren. Även om titlarna i detta fall nog är väl valda med tanke på vad du behandlar i brödtexten tycker jag att en läsare som inte kan dessa böcker utantill har rätt att få veta varför du hänvisar. På s. 4 verkar sista raderna av fotnot 2 väldigt tillfälligt. Och, återigen, ta bort det vagt värderande ordet "intressanta" eller tala om varför dessa titlar är särskilt intressanta.

Annat kan nog strykas eftersom det inte alls behövs för din argumentation. Såsom ditt påstående att Bourdieus begrepp inom "skandinavisk pedagogik och sociologi i vidare mening" primärt används" i utbildningssociologiska och kultursociologiska fallstudier" (s. 4). Stryk eller precisera. Möjligen har du rätt men det beror på hur du menar. Den vaga termen kultursociologi skulle behöva ges ett innehåll och det måste framgå att du i "fallstudier" inte lägger in den innebörd som åtskilliga sociologer föredrar, för vilka *case studies* är ett bestämt metodiskt tillvägagångssätt skiljt från registerstudier, surveystudier o.likn.

Alltför ofta får läsaren ingen eller knapphändig vägledning till att förstå varför du hänvisar till litteraturen. Och saken blir inte bättre av att du använder "se", "se även" och "jfr" lite hipp som happ. När du behöver tre olika uttryck borde det finnas begripliga skillnader dem emellan. Om den enda upplysning du ger är efternamn och årtal gör du det oftast näst intill omöjligt för läsare att begripa varför du hänvisar. Jag vet att detta sätt att referera är utbrett inom den amerikaniserade samhällsvetenskapen men det är ett ofog likafullt.

Du kallar själv ditt tillvägagångssätt eklektiskt (s. 35, s. 36 not 57). Jag undrar hur du ser på fördelar och faror med att, som du gör, blanda inspiration från Bourdieu & Co med hänvisningar till olika post-bourdiesianer på större och mindre avstånd från fadershuset. Finns risker för att forskningsverktygen blir trubbigare än om du i en och samma del av en delundersökning håller dig till mer välavgränsad traditioner? I arbetet i dess helhet kan du förstås ansluta till olika traditioner men enskilda operationer kan bli mindre framgångrika om man blandar svårförenliga tillvägagångssätt.

Frågan om Bourdieu och post-bourdiesianer är intressant. I ett helt annat sammanhang skrev jag för länge sen: "Antingen dör en vetenskaplig teori eller också blir den klassisk. Hur inflytelserik den än må vara kan den aldrig leva för evigt i sin ursprungliga form. Vanligast är en död i stillhet. Utnött och förbrukad somnar den in och glöms av eftervärlden. Slutet blir mer dramatiskt om den avlivas av konkurrenter. Det händer också att den dör för egen hand, som när den logiska positivismens egna prominenta företrädare påvisade dess tillkortakommanden. Bland de hädangångna teorierna finns en och annan som går igen, antingen i det fördolda på så vis att den präglar vårt tänkande utan att vi vet om det eller också i gestalt av ängel alternativt vålnad. Det är inte alltid som gengångarna företer nämnvärda likheter med några teorier som faktiskt existerat, vilket kan illustreras av svensk pedagogik under de senaste decennierna där en nästan bortbleknad Dewey figurerat som ängel medan den logiska positivismen varit en skrämsel figur som man hänvisar till enbart för att ta avstånd från. Det andra alternativet är att en vetenskaplig teori lever vidare som klassisk, det vill säga som ständigt närvarande orienteringspunkt även när forskningen går vidare." (D. Broady, "Det svenska hos ramfaktorteorin", Pedagogisk forskning i Sverige, årg. 4, nr 1 1999, pp. 111-121)

Att Bourdieu blivit en klassiker är obestridligt, en som man förhåller sig till även när forskningen går vidare och det inte kan bli fråga om efterrapning utan om att inspireras av eller ta avstånd från arvet efter B och de första generationerna av medarbetare, lärjungar och associerade. Ett problem tycker jag är att somliga som gör anspråk på att förhålla sig till B egentligen är pre-bourdiesianer snarare än post-bourdiesianer. Nämligen de som utan att veta om det tar ett steg bakåt till just de positioner som B & Co ville överskrida. Jag har t.ex. träffat på sådana som vill förbättra Bourdieus sociologi genom att addera ett interaktionistiskt perspektiv. Det är förstås inte förbjudet, men om man vill utforma sitt projekt som en kritik av B & Co måste man ta hänsyn till att överskridandet av interaktionismen var en huvudpoäng när de utvecklade begreppet fält åren kring 1970. Andra vill ge begreppet habitus något slags socialpsykologisk utmyntning som var precis vad B & Co försökte komma bort från. Det är ungefär som när jag mött pedagoger som åberopar sig på Foucault när de förespråkar en "kritisk diskursanalys" som innebär precis det (att blanda in intentionerna eller de sociala egenskaperna hos dem som uttalar eller skriver utsagorna) som Foucault ville avlägsna sig från när han på 1960-talet revolutionerade diskursanalysen.

Generellt tycker jag att det (om man själv sysslar med empirisk forskning och inte bara undervisar om Bourdieu) är att föredra att hänvisa till Bourdieus & Cos empiriska och historiska undersökningar hellre än att parafraasamma abstrakta programmatiska artiklar i engelsk översättning som så många andra brukar hänvisa till. Du har ju fördelen att du läst så mycket mer än dessa programmatiska texter! Utnyttja det!

5. Materialet

Föredömligt, så långt jag kan följa din redovisning. Alltför många samlar in hej vilt och hoppas att mönster ska framträda, vilket är ett riskabelt förfarande. Du vet vad du gör, vad du vill ha fram.

6. Kapitalbegreppet

Symboliskt kapital, kulturellt kapital, musikkapital...

Ang. s. 25: bra att du inte hänger upp dig på att B en gång världen åtskilde tre arter av kapital, ekonomiskt, kulturellt och socialt. Den tredelningen som återfinns i mängder av Bourdieu-introduktioner går, via en några år senare engelsk översättning, tillbaka på tidskriftsartikel från 1983 ("Ökonomisches Kapital, kulturelles Kapital, soziales Kapital", *Soziale Welt*, Sonderband 2, 1983, pp. 183–198) skriven i ett särskilt sammanhang. Här saknades bl.a. det viktigaste av allt, det symboliska kapitalet.

7. Symboliskt kapital

Jag är inte riktigt nöjd med definitionerna i början av andra stycket s. 26 ("som skapar skillnader eller [...] – här ska för övrigt inte stå "eller" utan "och"). Detta kan sägas precisare. Erkännandet måste framhävas, det är det centrala! Det måste framgå att en tillgång vilken som helst har effekter som symboliskt kapital om den vinner erkännande i relevanta sociala sammanhang. Jag vet att du är väl införstådd med den saken, det gäller bara att hitta bra språkliga formuleringar.

8. Musikkapital

Helt rimligt att du laborerar med ett sådant begrepp men jag är inte säker på att du är precis nog. Menar du fältspecifikt kapital som gäller inom musikproduktionsfältet? Eller menar du en sorts tillgångar som kan vara spridda bland befolkningen, ungefär som utbildningskapital vilket inte definieras entydigt eller enbart av något utbildningsfält utan är verksamt i många sammanhang? Eller bådadera?

9. Marknad och fält

Frågan om relationen marknad/fält är knepig, tycker jag, delvis omgiven av ekonomiska sociologer och företagsekonomer och andra som utforskar marknader. Återstår verkligen att reda ut.

Mitt förslag är att du i denna avhandling avstår från att introducera termen marknad om du inte är absolut tvungen. Det räcker nog med fält och rum.

Sid 25 "Marknad". Just den artikel till vilken du här hänvisar, "Le marché des biens symboliques", var en stencilerad rapport 1970 från Bs center som året därpå publicerades som en tidskriftsartikel, alltså tillkommen innan Bourdieu utvecklat fältbegreppet och den därtill hörande vokabulären fullt ut. De första empiriska och historiska studierna av fält kom inte förrän fem–sex år senare. Därefter redde ju Bourdieu & Co ut det här med fält i ett stort antal flera böcker och artiklar. Du hänvisar till Homo academicus (1984) och Konstens regler (1992). Bourdieus sista ord i saken var en omfattande föreläsningsserie under två hela läsår vid Collège de France 1998-2000, som i november 2013 publicerades som en nästa 800 sidor stark bok betitlad "Manet, en symbolisk revolution", och som innehåller det ofullbordade manuset till den bok om Manets skola som Bourdieu länge arbetade med, nu tryckt med hustrun som medförf.

10. Begreppet rum

Det kan gärna framgå att det är ordet espace det handlar om, motsv. engelska space, som kan översättas "rum" men kanske hellre "rymd". Outer space är ju yttre rymden, inte yttre rummet. När man säger "rum" på svenska tänker sig nog många en lokalitet i samhällsbyggnaden. Bättre tänka sig hur matematiker, geometriker eller fysiker arbetar med rum eller rymder.

Stryk "sociala" på en del ställen, t.ex. nedersta raden i brödtexten s. 27. Bättre att du skriver "rummet" sätt och slätt. "Sociala rummet" är ett fackuttryck som avser systemet av relationer mellan alla positioner besatta av alla sociala grupper i samhället (vilket innebär att det förstås är tillåtligt att ha med ordet "sociala" med i första raden s. 28).

11. Begrepp du (s. 26) hävdar att du *inte* använder: habitus, socialt kapital.

Jo visst använder du dessa begrepp! Däremot inte termerna.

12. Skrivsätt, stil, akribi

Variera mer! rensa bort upprepningar. Ordet "fullödig" är onekligen vackert men åtta förekomster – till och med två gånger i samma stycke s. 7 – i samma avhandling är för mycket. Drivna författare har förstått att läsaren njuter av första mötet med en fin formulering, som dock förefaller nött redan andra gången som samma ordalydelse uppträder i samma text. Tredje, fjärde gången blir intrycket tjatigt.

Ett annat ord som du använder alldeles för ofta, ungefär hundra gånger faktiskt, är "specifik". På de flesta ställen kan ordet strykas, det är svårtolkat och tillför ingenting. "I denna artikel analyseras..." duger. Du behöver inte skriva "I denna specifika artikel analyseras..." (s. 33). Och andra stycket s. 28 blir det bara krångligare när du skriver "Eftersom avhandlingens fokus är det **specifika** utbildningssegment av utbildningslandskapet som folkhögskolornas musiklinjer utgör görs flera försök att **specificera** vad det är för **specifika** värden [...]". Tre förekomster i en och samma mening. Alla kan strykas.

Ett starkt skäl till att stryka ordet "specifik" där det inte behövs är du faktiskt behöver det i samband med några tekniska termer, dels "fältspecifikt kapital" (s. 15, not 22) som är Bourdieus term (det du kallar musikkapital ligger nära det B skulle kalla det fältspecifika kapital som definierar musikfältet), dels när du nämner den statistiska metoden specifik multipel korrespondensanalys.

Det går på detta textställe att göra stilen tätare genom att ta bort fler ord. T.ex. s. 7 där avhandlingens form nämns varefter början av tredje stycket lyder: "Något bör också sägas om avhandlingens

disposition.” Jag tycker att stilen skulle vinna på att du undviker upprepningen av ordet ”avhandling” och bara skriver att något bör sägas om dispositionen. Läsaren fattar ändå. Ett annat exempel från s. 10: ”uppskattar Furuland & Svedjedal att det rör sig om närmare 1300 personer som gått från folkhögskolor till ett arbete som författare, journalist och publicist i folkrörelse- och vänsterpress (2006, s. 115). Ta bort de tre onödiga orden ”det rör sig om”.

Skriv tätare, undvik pratighet! T.ex. s. 157 not 178: ”För en redogörelse av den simultana marknadsiering och decentralisering som skett av den svenska gymnasiesektorn [...]” blir lite enklare om du avlägsnar orden ”som skett”.

En typ av språkmiss som återkommer på ett antal ställen är att du när du använder ”dels ... dels” eller ”å ena sidan ... å andra sidan” utan att hålla koll på symmetrin mellan de båda leden. T.ex. s. 23: ”[...]vilka dels kommer att analyseras med avseende på auditionstestet utformning och dess effekter i termer av inkludering och exkludering, och dels i relation till deltagarnas fortsatta studie- och karriärbanor.” Kolla där på det första ordet ”dels”. Det åtföljs av orden ”i relation till” som måste flyttas så att de hamnar framför detta första ”dels” och därmed tillåts bestämma också det andra ”dels”.

Några fler småsaker beträffande skrivsättet:

Ersätt bindestreck (minustecken) mellan t.ex. årtal med tankstreck (s.k. n-dash).

Använd inte ordet ”respektive” när du menar ”och”. Respektive används i formuleringar som Kalle och Pelle spelade fotboll respektive hockey.

En fråga för Svenska språknämnden: existerar verkligen ett adjektiv ”bekönad” (s. 152, 161)? Jag kanske är okunnig men jag tänker på behårad. Funkar ett sådant ord på svenska, finns det ett verb ”att beköna”, ett substantiv ”beköning” eller ”bekönande”. Ett ord som däremot blivit vanligt är adjektivet ”könad”, gissningsvis en direktöversättning av engelskans gendered.

På tal om ”kön” så gillar jag det ordet bättre än ”genus” (s. 155, två förekomster, samt s. 161, två förekomster, även s. 162) i de fall när det rör sig om enkla sakförhållanden såsom proportioner män och kvinnor på en utbildning. Då finns ingen anledning att låtsas att du behandlar mer komplexa frågor om socialt kön el.dyl. För övrigt kan även bland specialisterna inom genusvetenskapen förmärkas en glidning bort från ”genus” i riktning mot ”kön”.

Jag gillar att titlarna skrivs ut första gången en referens nämns i fotnoterna. Därefter kan kanske namn och årtal vara tillräckligt.

I slutet av kappan är litteraturhänvisningarna f.n. utformade huller om buller men det vet du säkert.

13. Div.

Förklaringsmodeller kan diskuteras. T.ex. din tonvikt vid de sökandes innehav av musikkapital och andra tillgångar som förklaring till vilka som lyckas bättre och sämre vid auditionerna. Här måste väl mer nyinstitutionella analyser kunna bidra, t.ex. gissar jag att det finns medvetna eller omedvetna kvoteringsöverbälganden hos juryn. Förra året antog vi ingen gitarrflicka, nu är det dags. Kvoten SFO-ungar är väl fylld nu, har vi verkligen ingen från Norrlands inland? Man ska inte glömma att rummen är förklarande, som Bourdieu ofta framhöll.

Du menar att de exkluderade har för lite eller fel tillgångar, men det behöver inte vara hela förklaringen till att de sorteras bort. En alternativförklaring: de bemedlade sociala grupperna, som gått Na-programmet, är inne på fhsjazzlinje men vänder och ägnar sig åt något helt därefter. De blir inte

jazzmusiker men har förmodligen tillägnat sig något annat, som bör undersökas och kan sättas i relation till deras framtida levnadsbanor.

Med anledning av manusets allra sista sida: du gör inget alls med svaren på denna avancerade enkätfråga om musikelevernas intresse för olika musikgenrer och deras uppfattningar om i vilken grad var och en av dessa genrer är kommersiell. Varför inte?

Intressant notering s. 146 om att forskning har sociala effekter som sedan kan bli föremål för forskning. Det rör sig om intrikata samband, vilket din avhandling illustrerar. Resultat från dina egna arkivstudier där du spårat de tidigare elever som belönats med jazzkatten används i annonseringen från Skurups jazzmusiklinjer, varefter du använder du denna annons, avbildad s. 145, som föremål för din forskning!

Allra sist vill jag be dig att, som en liten förövning till disputationen och inför de reaktioner som din avhandling kommer att utlösa, försöka formulera svar på frågorna på det utdelade handoutpappret. För det första några standardfrågor som opponenter brukar ställa, för det andra frågor som också du säkert hört mer än en gång, frågor som är vanligt förekommande vid våra presentationer i bredare sammanhang. Vi har ibland roat oss med att pricka av dem under frågestunden efter föredraget: Jaha där kom fråga 1 om vilka axlar vi bestämt oss för innan vi körde igång med korrespondensanalysen. Jaha där kom fråga 2 om huruvida vi kanske försummat att beakta moderns yrke eller utbildning som indikator på socialt ursprung. Jaha där kom fråga 3 om huruvida vi underskattar förändringspotentialer.

Slutseminarium, ventilerings av

Skolning i jazz. Selektion och studiekarriär vid folkhögskolornas musiklinjer

Erik Nylander

Avhandlingen består av en kappa och artiklarna

- (I) "Folkhögskolan som musikaliskt förmak: Om musiklinjer, deras rykte och position", 2010
- (II) "Mastering the jazz standard. Sayings and Doings of artistic valuation", 2013
- (III) "Playing with Capital. Inherited and acquired capital in jazz school auditioning", under utgivn.
- (IV) "Jazzklass: Folkhögskolan som intermediär utbildningsinstitution", ms.

Två syften (sid. 22):

- (1) "att analysera folkhögskolornas musiklinjer och deras positioner i det svenska utbildningslandskapet"
 - (2) "att analysera studiekarriärerna inriktade mot det samtida svenska jazzfältet med utgångspunkt i folkhögskolornas musiklinjer och med hänsyn tagen till faktorer relaterade till deltagarnas sociala ursprung, kön och tidigare studiemeriter."
- "Den första delen av syftet orienterar sig således mot samtliga folkhögskolelinjer med musikprofil, vilka kommer att studeras med avseende på vilka sociala grupper som använder dem, deras volymer och interna hierarkier. Den andra delen av syftet fokuserar på jazzmusikinriktningarna, vilka studeras i relation till frågor om inträdesvillkor och karriärbånar."

Fyra frågeställningar (sid. 23f):

- (1) "Hur ser relationen ut mellan musiklinjerna på olika folkhögskolor om hänsyn tas till linjernas söktryck och kandidaternas musikgenpreferenser?"
- (2) "Genom vilka värderande praktiker görs urvalet till jazzens prestigeutbildningar på folkhögskolorna?"
- (3) "Hur selekteras jazzauditionens kandidater om man tar hänsyn till deras ärvda och förvärvade tillgångar samt deras förhållningssätt till framtiden?"
- (4) "Hur skiljer sig musiklinjerna på olika folkhögskolor åt genom deltagarnas sociala ursprung och deras förmåga att bli antagna till musikutbildningar i högre utbildning?"

Saker jag vill diskutera

Forskningsfrågorna

Tidigare forskning, frågan om varför du hänvisar
Varför hänvisar du till litteratur? Bourdieu och post-bourdiesianer. Eklektiskt?

Materialet

Kapitalbegreppet
Symboliskt kapital, kulturellt kapital, musikkapital...

Begreppet rum

Fältbegreppet
Marknad och fält

Begrepp du (s. 26) hävdar att du inte använder: habitus, socialt kapital.

Skrivsätt, stil, akribi

Diverse
Förklaringsmodeller. Forskningens sociala effekter

En sista fråga

Standardfrågor som kan förväntas från andra läsare

- Var det några resultat som överraskade dig?
- Om du kunde vrida klockan tillbaka och starta dina studier nu, vad hade du gjort annorlunda?
- Vilka är dina egna nya bidrag i förhållande till vad andra forskare redan kommit fram till?
- Hade du inte klarat dig utan Bourdieu och post-bourdiesianer? Hade det inte gått lika bra eller bättre med XXX (där XXX är forskningstraditionen som frågaren råkar bekänna sig till).
- Genusperspektiv saknas nästan helt. Det är väldigt mycket klass.
- Du beskriver ett tillstånd på väg att försvinna. Hade du forskat lite duktigare så hade du hittat allt det nya. Ungdomarna som skapar sina identiteter utan att hindras av sociala bestämmningar eller etablerade värdehierarkier. Finkulturens erodering sedan de nya allätarna fått smak också för annan kultur...
- Du tecknar en rysligt deterministisk bild. Har folkhögskoleandan ingen plats i det här maskineriet? eller skaparkraften? eller möjligheten för maskrosbarn att blomma det sociala arvet till trots?
- Det är säkert Bourdieus fel att du forskar på det viset. Han är determinist, det vet ju alla. Vart tar aktörsperspektivet, förhandlingarna, motståndet, förändringarna vägen i Bourdieus sociologi? Och i din avhandling?